

Бул. „Партизански Одреди бр. 4 Скопје Македонија 1000
e-mail: info@semm.mk, <http://www.semm.mk>

До

Број

Датум: 01.12.2014

ОДЛУКА

На Комисијата за жалби, при Советот за етика во Медиумите во Македонија

по преставката од господарка Лидија Димова за текстот објавен во Он-лајн изданието на списанието „Република“ на 11 ноември 2014 со наслов „Агентите кои земаат повеќе од што заслужуваат“

Преставката е прифатена

Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во Членовите 1, 10 и 13

Член 1.

„Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи.

До колку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави.

Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно.“

Член 10.

„Новинарот нема свесно да создава ниту преработува информации што ги загрозуваат човековите права или слободи, нема да говори со јазикот на омразата и нема да поттикнува на насилиство и дискриминација по која било основа (национална, верска, расна, полова, социјална, јазична, секսуална ориентација, политичка...).“

Член 13.

„Новинарот треба да прави разлика меѓу фактите и мислењата, меѓу веста и коментарот.“

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите во Македонија констатираше дека во споменатиот текст, без наведен автор, станува збор за грубо нарушување на трите члена од

Совет за етика

Бул. „Партизански Одреди бр. 4 Скопје Македонија 1000

e-mail: info@semm.mk, <http://www.semm.mk>

Кодексот на новинарите на Македонија. Конкретно дека во него нема „втора страна“, дека непознатиот автор нити ги проверил податоците и нивната точност, кои се морални императиви на новинарството. Очигледно тој не знае да направи разлика меѓу факти и мислења и меѓу вест и коментар. Новинарите имаат право на свое мислење, став и вредносен суд, но непознатиот автор сопственото мислење го камуфлира како факт. Она што е направено со текстот зборува за дезинформации и манипулации со публиката. Исто така тој е полн со лични навреди и квалификации.

Комисијата за жалби укажува дека етичкиот и професионалниот Кодекс на новинарите им налага посебна одговорност за јавно исказаниот збор. Нивните ставови се важни фактори во обликувањето на јавното мислење поради што говорот на омразата е неспоив со новинарската етика. Медиумот и новинарот не треба да објавуваат материјал (информација, слика, мислење, коментар, принт скринови) кој има за цел дашири непријателство или омраза, или ако постои голема веројатност дека објавениот материјал ќе предизвика непријателство или омраза спрема некого, поради неговата раса, етничка припадност, пол, вера, политичка припадност, сексуална ориентација, физички недостаток итн.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ

До Комисијата за жалби се обрати господарата Лидија Димова, како една од личностите кои што се споменуваат во текстот објавен во ОН-лајн изданието на неделникот „Република“. Според неа текстот не е точен, со тенденциозни лаги.., а како резултат на тоа смета дека е нарушуена нејзината репутација, како човек, пратеник од опозицијата, но и стравува за својата безбедност, „бидејќи написот недвосмислено повикува на омраза и насилиство“.

Комисијата за жалби побара одговор на преставката од главниот уредник на ОН-лајн изданието на „Република“, Билјана Зафирова. Во својот одговор таа вели дека новинарите имаат обврска да поставуваат дилеми и прашања за работи кои се важни за општеството. „Токму тоа и го сторивме - поставивме дилема, односно поставивме прашање - Кому му одговара пласирањето на информации (кои се испостави дека не се точни) кои не се во интерес на Македонија и кои и штетат на македонската позиција за името. Сето ова беше поткрепено со извадоци од изјавите и објавите на споменатите лица за темата за која зборуваме. Главно, целата статија е поткрепена со принтскрин и линкови од изјавите и објавите на именуваните. Ниту изјавите се измислени, ниту принтскрин фотографиите се фалсификувани и монтирани.“ Според неа, во ниту еден момент не се повикува на јавен линч и насилиство. Уште помалку пак, станува збор за статија го загрозува нивниот живот.

Комисијата за жалби ги имаше предвид горните исказувања при разгледувањето на преставката. Таа констатираше дека се работи за непотпишан текст. Во него се манипулира со изјавите. Дека во ниту еден случај за споменатите лица во текстот не се бара „втора страна“. Беше утврдено дека ставовите на непознатиот автор на текстот, воопшто не одговараат на она што е понудено како „доказ“ против подносителот на преставката, г-ѓата Димова. Дека има многу неосновани обвинувања. Дека не е јасен жанрот на стапијата. Дека текстот е полн со тврдења, непоткрепени со ништо, особено на почетокот и на крајот од текстот. Авторот не прави разлика меѓу држава и власт. Конечно, тврдењето дека некој работи за туѓи интереси е клевета и ширење омраза. Згора на тоа насловот-тврдењето „Агенти кои што земаат повеќе од

Совет за етика

Бул. „Партизански Одреди бр. 4 Скопје Македонија 1000

e-mail: info@semm.mk, <http://www.semm.mk>

што заслужуваат“ воопшто не кореспондира со текстот. Воопшто не е прашање или дилема на која во текстот се дава одговор. Тој во текстот со ништо не е потврден, туку претставува отворена клевета.

Комисијата за жалби во случајов го разгледа само текстот на непознатиот автор и донесе одлука дека во контекстот на текстот има кршење на Членовите 1, 10 и 13 од Кодексот на новинарите на Македонија.

Се обврзува Он-лајн изданието на списанието „Република“, во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави одлуката на комисијата.

Со почит,

Совет за етика во медиумите во Македонија

Претседател,
Мирче Адамчевски